

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

ЕГІ, ФЕУ

(повне найменування інституту, факультету)

Фінанси, Банківська справа та страхування

(повне найменування кафедри)

Пояснювальна записка

до дипломного проекту (роботи)

Магістр

(ступінь вищої освіти)

на тему Аналіз фінансових результатів та
пошук резервів підвищення ефективності
діяльності підприємства

Виконав: студент(ка) VI курсу, групи ФЕУ-118м

Спеціальності 072, Фінанси, Банківська
справа та страхування
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма (спеціалізація)

Фінанси і кредит

Осьмуха М. О.

(прізвище та ініціали)

Керівник Шарова С. В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Куч А. В.

(прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»
 (повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут, факультет ЕГІ, ФЕУ
 Кафедра Фінанси, банківська справа та страхування
 Ступінь вищої освіти МАГІСТР
 Спеціальність 072, Фінанси, банківська справа та страхування
 (код і найменування)
 Освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит
 (назва освітньої програми (спеціалізації))

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри К.Е.Н., доцент
Щарова С.В.
 « 13 » 12 2019 року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТА(КИ)

Осьмухи Тетяни Олександрівни
 (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Аналіз фінансових результатів та пошук резервів підвищення ефективності діяльності підприємства

керівник проекту (роботи) Щарова Світлана Василівна, к.е.н., доц.
 (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від « 01 » 11 2019 року № 360

2. Строк подання студентом проекту (роботи)

3. Вихідні дані до проекту (роботи) Додаток А-Б Баланс та звіт про фінансові результати ПРАТ „Дніпроспецсталь“ за 2014-2018 рр.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) РОЗВ'ЯЗ ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА;

РОЗВ'ЯЗ АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ „ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ“; РОЗВ'ЯЗ ПОШУК РЕЗЕРВІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА; РОЗВ'ЯЗ ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ В НАДЗВИЧ.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) СИТУАЦІЙ

ТАБЛИЦІ РОЗРАХУНКОВІ, РИСУНКИ, СТРУКТУРНО ЛОГІЧНА СХЕМА МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, ПИТОМА ВАГА РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ ПРАТ „ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ“, НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	прийняв виконане завдання
I	ШАРОВА С.В. к.е.н., доц.	<i>Сев</i>	<i>Сев</i>
II	ШАРОВА С.В. к.е.н., доц.	<i>Сев</i>	<i>Сев</i>
III	ШАРОВА С.В. к.е.н., доц.	<i>Сев</i>	<i>Сев</i>
IV	Муравєв С.М. еей. вимл.	<i>Сев</i>	<i>Сев</i>
Норелюк Г.В.	Горелішкіно Н.О. ст. вимл.	<i>Сев</i>	<i>Сев</i>

7. Дата видачі завдання « 20 » БЕРЕЗНЯ 2019 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	ЗБІР МАТЕРІАЛУ НА ПРОЕКТУВАННЯ	01.04.19	
2	ГРУПУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ЗІБРАНЬОГО МАТЕРІАЛУ	05.05.19	
3	ВИКОНАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ РОБОТИ	17.05.19	
4	ВИКОНАННЯ АНАЛІТИЧНО-РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ РОБОТИ	10.06.19	
5	ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙНОЇ ЧАСТИНИ РОБОТИ, РОЗВ'ЯЗУ ОПТА ТБ В НАЗВАНІ СИТУАЦІЯХ	07.07.19	
6	ПЕРЕВІРКА РОБОТИ КЕРІВНИКОМ	06.09.19	
7	ПОПЕРЕВІРНИЙ ЗАХИСТ РОБОТИ	10.11.19	
8	ОФОРМЛЕННЯ, ПЕРЕПЛЕТЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	19.11.19	
9	ЗАХИСТ РОБОТИ У ЕК	01.12.19	
		08.12.19	
		10.12.19	
		16.12.19	

Студент(ка)

Сев
(підпис)

Освєтєва І.О.
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

Сев
(підпис)

Шарова С.В.
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Осьмуха Т.О. **Аналіз фінансових результатів та пошук резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.** – Дипломна магістерська робота.

Дипломна магістерська робота зі спеціальності 072 магістр фінансів, банківської справи та страхування. – Кафедра фінанси, банківська справа та страхування, Національний університет «Запорізька політехніка», 2019.

Магістерська дипломна робота присвячена розробці теоретико-методологічних підходів та практичних рекомендацій щодо пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.

Розглянуті питання економічної сутності та інформаційного забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Досліджено етапи аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, представлено методи економічного аналізу фінансових результатів.

Проведено аналіз рівня і динаміки фінансових результатів підприємства ПрАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна», аналіз прибутку від реалізації продукції та аналіз показників рентабельності підприємства. Проаналізовано фінансовий стан підприємства за системою показників «Дюпон».

Запропоновані напрями пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємства та комплексну систему вдосконалення організації, методики аудиту доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства. Розроблені шляхи вдосконалення напрямів використання прибутку підприємства.

Ключові слова: АНАЛІЗ, АУДИТ, МЕТАЛУРГІЙНА ПРОМИСЛОВІСТЬ, ПІДПРИЄМСТВО, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, МЕТОДИ, РЕЗЕРВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ.

ANNOTATION

Osmukha T. **Financial results analysis and search for reserves to improve an enterprise efficiency.** - Master's thesis.

Graduate Masters Degree in Specialty 072 of the Master of Finance, Banking and Insurance. - Department of Finance, Banking and Insurance, National University "Zaporizhzhia polytechnic", 2019.

The master's thesis is devoted to the development of theoretical and methodological approaches and practical recommendations for finding reserves to increase the efficiency of the enterprise.

The questions of economic essence and informational support of analysis of financial results of enterprise activity are considered. The stages of the analysis of financial results of the enterprise are investigated, methods of economic analysis of financial results are presented.

The analysis of level and dynamics of financial results of the enterprise Private joint stock company «Electrometallurgical works «Dniprospetsstal» named after A.M. Kuzmin», analysis of profit from sales of products and analysis of indicators of profitability of the enterprise are carried out. The financial condition of the enterprise according to the system of indicators "DuPont" is analyzed.

The proposed directions of search of reserves for improving the efficiency of the enterprise and a comprehensive system for improving the organization, methodology for auditing revenue, costs and financial results of the enterprise. The ways of perfection of directions of use of profit of the enterprise are developed.

Keywords: ANALYSIS, AUDIT, METALLURGICAL INDUSTRY, ENTERPRISE, FINANCIAL STATEMENT, FINANCIAL RESULTS, RETABILITY, METHODS, RESERVES, EFFECTIVENESS.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ, ТЕРМІНІВ

ПрАТ	–	приватне акціонерне товариство;
ОФ	–	основні фонди;
ОЗ	–	основні засоби;
ПДВ	–	податок на додану вартість;
ЧД(В)Р	–	чистий дохід(виручка) від реалізації продукції;
ПНП	–	податок на прибуток;
ЛВ	–	виробничий леверидж;
ЛФ	–	фінансовий леверидж;
ЛВФ	–	виробничо-фінансовий леверидж;
П	–	прибуток;
Р	–	рентабельність;
ЕОМ	–	електронно-обчислювальні машини;
КРУ	–	контрольно-ревізійне управління.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	4
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ, ТЕРМІНІВ	7
ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	14
1.1. Поняття та види фінансових результатів підприємства	14
1.2. Методи аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	21
1.3. Інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів підприємства	28
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»	34
2.1. Техніко-економічна характеристика підприємства ПрАТ «Дніпроспецсталь»	34
2.2. Аналіз динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства	38
2.3. Факторний аналіз прибутку	47
2.4. Аналіз показників рентабельності підприємства та фінансової ефективності ПрАТ «Дніпроспецсталь»	57
РОЗДІЛ 3 ПОШУК РЕЗЕРВІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	85
3.1. Напрямки підвищення ефективності діяльності підприємств України	85
3.2. Зарубіжний досвід оцінки ефективності діяльності підприємств	88
3.3. Шляхи покращення фінансових результатів діяльності підприємства ПрАТ «Дніпроспецсталь»	91

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	102
4.1. Аналіз потенційних небезпек	102
4.2. Заходи по забезпеченню безпеки	104
4.3. Заходи з виробничої санітарії і гігієни праці	107
4.4. Заходи безпеки у надзвичайних ситуаціях	114
ВИСНОВКИ	121
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	125
Додаток А. Баланс та звіт про фінансові результати підприємства ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ » за 2014 рік	129
Додаток Б. Баланс та звіт про фінансові результати підприємства ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ » за 2015 рік	135
Додаток В. Баланс та звіт про фінансові результати підприємства ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ » за 2016 рік	141
Додаток Г. Баланс та звіт про фінансові результати підприємства ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ » за 2017 рік	147
Додаток Д. Баланс та звіт про фінансові результати підприємства ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ » за 2018 рік	153

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про підприємництво» від 7 лютого 1992 р.: Законодавство України: – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата оброблення 21.08.19);
2. Закон України «Про підприємництво» від 7 лютого 1992 р. : Законодавство України: – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата оброблення 28.09.19);
3. Наказ Міністерства фінансів України «Питання складання фінансової звітності» від 24 лютого 2000 р. №37. .: Міністерство фінансів України: <https://mof.gov.ua/uk> (дата оброблення 18.10.2019);
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. №419 «Про складання фінансової звітності».: Урядовий портал: <https://www.kmu.gov.ua/nprasearch> (дата оброблення 24.09.2019);
5. Типове положення по плануванню, обліку і калькулюванню собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Затверджено постановою КМУ 23.04.96 р. № 452.: Законодавство України: – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua> (дата оброблення 19.07.19);
6. Абрютіна М.С. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства : навчальний посібник Миколаїв: ДІС, 2006. 256 с.;
7. Алексєєва А. И. Комплексний економічний аналіз господарської діяльності: навч. посібник Миколаїв : ФС, 2010. 529 с.;
8. Аріленко В.І., Кузнєцов С.І., Плотникова А.К., Іванова О.В. Аналіз фінансової звітності: навчальний посібник Миколаїв: КноРус, 2011. 352 с.;
9. Аріленко В.І. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник Миколаїв : Омега-Л, 2009. 414 с.;
10. Азаренкова Г. М. Фінанси підприємств : навч. посібник Київ: Знання-Прес, 2009. 299 с.;

11. Алексєєнко Л. М. Банківська справа, фондовий ринок : навчальний посібник Київ: ВД "Максимум", 2000. с. 117.;
12. Бужинський А.І. Методика економічного аналізу діяльності промислового підприємства: навч. посібник Миколаїв: Фінанси і статистика, 2008. 116 с.;
13. Базілінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посібник Київ : ЦУЛ, 2009. 328 с.;
14. Балабанов І. Т. Фінансовий аналіз та планування господарського суб'єкта: підручник Миколаїв : Фінанси і статистика, 2009. 340 с.;
15. Банк В. Р. Фінансовий аналіз: навч. посібник Миколаїв : ТК Велби, 2011. 344 с.;
16. Барногльц С.Б. Економічний аналіз господарської діяльності на сучасному етапі розвитку : навч. посібник Київ: Логос, 2005. 445 с.;
17. Білоцький С. С. Методи фінансового аналізу консолідованої фінансової звітності *Україна : Інвестиції: практика та досвід.* – 2008. №24. с. 36-38;
18. Васильєва Л. С. Фінансовий аналіз: підручник Київ : КНОССРТ, 2009. 544 с.;
19. Ганжа Ю. В. Міжнародна практика факторного аналізу прибутку підприємства *Україна : Економіка та держава.* – 2007. №4. с. 35-36;
20. Грищенко О.В. Аналіз і діагностика фінансово-господарської діяльності підприємства : навч. посібник. Тернопіль: Фінанси, 2007. 202 с.;
21. Горбачова Л. А. Аналіз прибутків і рентабельності : навч. посібник Рівне :Економіка, 2006. 95с;
22. Деєва Н. М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник Київ : ЦУЛ, 2007. 328 с.;
23. Зайцев Н.Л. Економіка організації : навч. посібник Київ : Видавництво "Іспит", 2008 р. 768 с.;

24. Кириченко К. Т. Аналіз діяльності підприємств в умовах світової фінансово-економічної кризи *Україна : Економіка. Фінанси. Право.* – 2009. №8. с. 9-12.;
25. Ковалев В. В. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: підручник Миколаїв : ООО «ТК Велби», 2010. 424 с.;
26. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник Чернігів: ЗПР – 2007. 227 с.;
27. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 450 с.;
28. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: «ХайТек Прес», 2008. — 336 с.;
29. Мельник М. В. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посібник Київ : Форум: ИНФРА-М, 2010. 192 с.;
30. Мошенський С. З. Економічний аналіз. Підручник для студентів вузів Житомир : Рута, 2011. 704 с.;
31. Подольська В. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник Київ : ЦНЛ, 2014. 488 с.;
32. Селезньова Н.Н. Фінансовий аналіз навчальний посібник Київ : Юніті, 2007. 479 с.;
33. Салига С.Я. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 210 с.;
34. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. Київ : Знання. – 2007. 305 с.;
35. Савчук В.П. Фінансовий менеджмент підприємства: навчальний посібник Київ : 2011. 590 с.;
36. Фролова Т.О. Фінансовий аналіз: навч. посібн Київ: Європейський університет, 2005. 253 с.;
37. Царенко О. М. Економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посібн. Суми : Університетська книга, 2006. 240 с.;

38. Цмоць О. І. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства *Україна : Науковий вісник НЛТУ України*. – 2010. №20. с. 280–287.;
39. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз. підручник Київ : Центр учбової літератури, 2012. 566 с.;
40. Чечета А.І. Інформації про фінансові результати і його аналіз *Україна : Фінанси* – 2013, №5, с. 32-34.;
41. Шеремет А. Д. Методика фінансового аналізу: підручник Рівне : ИНФРА-М, 2011. 456 с.
42. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз: навч. посібник Київ : 2009. 196 с.;
43. Шиян Д. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник Київ : А.С.К., 2010. 240 с.;
44. Шморгун Н. П. Фінансовий аналіз: навч. посібник Київ : ЦНЛ, 2006. 528 с.;
45. Швабій, К. І. Інвестиційні стимули в механізмі оподаткування прибутку підприємств в Україні *Україна : Економіка країни*. — 2007. № 7. с. 32–40.;
46. Шугарін А.В. Економічний аналіз: навч. посібник Вінниця : ИНФРА-М, 2011. 320 с.;
47. Офіційний сайт ПрАТ «Дніпроспецталь» – Режим доступу: <http://www.dss-ua.com/rus/> (дата оброблення 22.10.19);
48. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua> (дата оброблення 27.08.19);
49. Офіційний сайт Міністерства Економіки України – Режим доступу: [http //www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua) (дата оброблення 21.09.19);
50. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – Режим доступу: [http//www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua) (дата оброблення 20.08.19);
51. Офіційний сайт Державного комітету статистики України – Режим доступу: [http//www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) (дата оброблення 21.08.19).